

μὲν ὤφεσιν τινὰ τελευταῖον ἐπὶ Λέοντος ΙΓ' ἕνεκα τῆς φυσικῆς αὐτοῦ ἡπιότητος καὶ διπλωματικῆς ἐπιδεξιότητος μετὰ τὴν πτώσιν μάλιστα τοῦ Βί-
 σμαρκ, δὲν ἐξέλιπον ὅμως τελείως, τὸ δὲ καθολικὸν κέντρον ἐν τῷ γερμανικῷ κοινοβουλίῳ ἵσταται πάν-
 τοτε ἀπειλητικὸν ἀπέναντι τῶν γερμανικῶν κυβερ-
 νήσεων ἐν ὀνόματι τῶν καθολικῶν συμφερόντων.
 Ἐν Ἰταλίᾳ ἀπὸ τῆς καταλήψεως τῆς Ρώμης ὑπὸ
 τῶν ἰταλικῶν στρατευμάτων τοῦ Βίκτωρος Ἐμ-
 μανουὴλ τῷ 1870 καὶ τῆς καταργήσεως τῆς κο-
 σμικῆς ἐξουσίας τοῦ πάπα τῆς ἀνακηρύξεως τῆς
 αἰωνίας πόλεως ὡς πρωτεύουσας τῆς μιᾶς Ἰταλίας,
 ἡ ρῆξις μεταξὺ ἰταλικῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ δια-
 μαρτυρομένου παπισμοῦ κατὰ πάντων τούτων τῶν
 γεγονότων ὡς ληστρικῆς καὶ ἀσεβοῦς ἀρπαγῆς ἀνα-
 παλλοτριώτων δῆθεν καὶ νομιμωτάτων καὶ κανονι-
 κωτάτων δικαιωμάτων αὐτοῦ, εἶναι πλήρης καὶ μέ-
 χρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἀδιάλλακτος. Εἰς ὁμοίαν
 σχεδὸν ἐχθρικὴν θέσιν εὐρίσκεται ὁ παπισμὸς νῦν
 καὶ ἐν πάσαις ταῖς λοιπαῖς χώραις τῆς δυτικῆς Εὐ-
 ρώπης, διότι παραγνῶρίζων τὴν διαφορὰν τῶν και-
 ρῶν καὶ νομίζων ὅτι ὁ κόσμος ζῇ ἐτι ἐν τῷ μέσῳ
 αἰῶνι, δὲν ἐννοεῖ νὰ σεβασθῇ τὰ δικαιώματα τῶν
 λαῶν καὶ τοὺς νόμους τοὺς θεσπιζομένους ὑπὸ τῶν
 κοινοβουλίων αὐτῶν τῶν ἐκφραζόντων τὴν κυρίαρ-
 χον ἐθνικὴν θέλησιν αὐτῶν, δὲν ἐννοεῖ ἰδίως νὰ ἀνα-
 γνῶρισῃ τὰς νέας ἀρχὰς τῆς ἐλευθερίας, ἐφ' ὧν
 ἐδράζεται τὸ πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν καθεστὸς
 τῶν νεωτέρων λαῶν, τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκευτικῆς
 ἀνοχῆς, τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, τῆς ἐπι-
 στήμης, τοῦ λόγου, τοῦ τύπου, τῆς τελείας ἰσό-
 τητος πάντων ἐνώπιον τῶν νόμων, ἀλλ' ἀξιοὶ παν-
 ταχρὸν νὰ ἐπιβάλῃ τὰ προνόμια τοῦ καθολικισμοῦ
 καὶ νὰ ἔχῃ εἰς χεῖράς του τὴν ἀπεριόριστον καὶ
 ἀνέξελεγχτον ἐκπαίδευσιν τῶν λαῶν καὶ τὴν ἐπι-
 τήρησιν τῆς ἐπιστημονικῆς δράσεως αὐτῶν, ἡ δὲ
 ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις νὰ γίνηται ἄνευ τινὸς ἐπι-
 βλέψεως καὶ ἐξελέγγεως τοῦ κράτους, ὥσει ἡ ἐκκλη-
 σία ἀπετέλει κράτος ἐν κράτει. Ἡ θέσις τοῦ παπι-
 σμοῦ ἐν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ, ὡς βλέπει ἕκαστος, εἶ-
 ναι δυσχερεστάτη καὶ κρισιμωτάτη. Οἱ Ἰησουῖται
 ἐν Ρώμῃ, οἱ κυριώτεροι στήρικται τοῦ παπισμοῦ,
 ἡ δεξιὰ αὐτοῦ χεῖρ καὶ ἡ κυριώτερα στρατιὰ ἡ εἰς
 τὴν διάθεσιν αὐτοῦ προθυμοτάτη, ἐσκέφθησαν πρὸς
 ἐνίσχυσιν τοῦ οὕτως πανταχόθεν κλονιζομένου πα-
 πισμοῦ νὰ περιβάλωσι τὸν πάπαν διὰ τῆς αἵγλης
 τοῦ ἀλανθάστου καὶ κατώρθωσαν τοῦτο διὰ τῆς
 ἐπὶ τέλους μετὰ τὴν ἀντίστασιν μικρᾶς τινος μειο-
 νοφηρίας πειθηνίου δειχθείσης Βατικανῆς συνόδου
 τῷ 1870. Οἱ Ἰησουῖται ἐνόμισαν, ὅτι τοιοῦτοτρό-
 πος αἱ διαταγαὶ ἀπὸ Ρώμης, αἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ
 πλεῖστον ὑπαγορεύονται ὑπ' αὐτῶν, θὰ γίνωνται ἀπο-
 δεκταὶ τοῦ λοιποῦ παρὰ τῶν καθολικῶν λαῶν μετὰ τυ-
 φλοτέρως ὑπακοῆς καὶ οὕτως ὁ παπισμὸς θὰ προσλάβῃ
 μείζονα δύναμιν. Πάντοτε ὅμως μένει ἡ θέσις τοῦ
 πάπα πλήρης δυσχερειῶν καὶ κρίσεων καὶ διὰ τοῦτο
 ἴσως θεωρεῖται ἀναγκαστὸν νὰ κερδήσῃ ἀλλαχού,
 ἄφου ἐν τῇ δύσει ἀπώλεσε τὴν ἄλλοτε δύναμιν του.
 Δὲν εἶναι διὰ τοῦτο παράδοξον, ὅτι οἱ ἐν Ρώμῃ
 δεικνύουσιν νῦν πλεῖστον ζῆλον ἢ ἄλλοτε ὑπὲρ

ἐνεργείας πρὸς ἐπέκτασιν τῆς παπικῆς δυνάμεως ἐν
 τῇ ἀνατολῇ, ἢ πρὸς ἔνωσιν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυ-
 τικῆς ἐκκλησίας, δηλ. ὑποταγὴν τῆς πρώτης ὑπὸ
 τὴν δευτέραν.

Ἐν δύο ἐπομένους ἄρθροις θὰ ἐξετάσωμεν διὰ τί τὸ
 ὄνειρον τοῦτο τῶν παπῶν μένει πάντοτε ἀπραγμα-
 τοποίητον καὶ διὰ τί οἱ ἀνατολικοὶ λαοὶ ἀπέκρου-
 σάν πάντοτε καὶ ἀποκρούουσι καὶ θὰ ἀποκρούωσιν
 εἰς αἰὲ τὴν παρὰ τῶν παπῶν ζητουμένην ταύτην
 ὑποταγὴν αὐτῶν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν.

Α. ΔΙΟΜΗΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

Ἡ ΜΙΚΡΑ ΚΟΜΗΣΣΑ¹

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΦΕΓΙΕ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ Ε. Δ. ΡΟΪΔΟΥ

Ἡ ἐπιούσα ἦτο προσωρισμένη εἰς μέγα εἰς τὸ δά-
 σος κυνηγέσιον, ὅπου ἐξήτησα τὴν ἄδειαν νὰ μὴ
 ὑπάγῃ, θέλων νὰ χρησιμοποιήσω μίαν ὅλην ἡμέραν
 μοναξίας, ὅπως προαγάγῃ τὴν βραδέως προοδεύου-
 σαν ἱστορικὴν μου ἐκθεσιν περὶ τῶν ἐρεσιῶν τῆς
 Μονῆς. Οἱ κυνηγοὶ συνῆλθον περὶ μεσημβρίαν εἰς
 τὴν αὐλὴν τοῦ πύργου, ἥτις ἀντήχησεν ἐπὶ ὅλον τέ-
 ταρτον τῆς ὥρας ἐξ ὑλακῶν καὶ σαλπισμάτων μέ-
 χρι τῆς ἀναχωρήσεως τῆς θορυβώδους ἐκείνης σπεί-
 ρας. Ὁ θόρυβος ἐξέλιπε τότε βαθμυδὸν καὶ ἔμεινα
 τέλος πάντων μόνος καὶ κύριος ἐμαυτοῦ ἐν σιωπῇ
 καὶ ἡσυχίᾳ, ἣν ἡ σπανιότης τῆς τοιαύτης ἀπο-
 λαύσεως καθίστανεν ἐτι γλυκυτέραν.

Κατεγινόμεν ἄπο τινῶν στιγμῶν κύπτων μετὰ
 πολλῆς προθυμίας καὶ ἡδονῆς ἐπὶ γιγαντιαίου εἰς
 φύλλον τόμου, ὅτε ἤκουσα κάλεσμα ἵππου ὑπὸ
 τὴν δεινδροστοιχίαν καὶ εὐθύς ἔπειτα κτύπον πετά-
 λων ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς αὐλῆς. Ὑποθέσας ὅτι
 ὁ θόρυβος οὗτος προήρχετο ἐκ κυνηγοῦ βραδύναντος
 νὰ φθάσῃ εἰς τὴν συνέντευξιν, ἤρχισα νὰ ἀντιγράφω
 ἐκ τοῦ ὀγκώδους τόμου τὰ σχετικὰ τοῖς συνεδρίοις
 τῶν Βενεδεκτίνων χωρία, ὅτε ἐπῆλθε νέα πάλιν καὶ
 πολὺ τῆς πρώτης σοβαρωτέρα διακοπή, κρουομένης
 ἤδη τῆς θύρας τῆς βιβλιοθήκης. «Εἰσέλθετε»,
 ἔκραξα μετὰ τόνου φωνῆς, ὅστις καθίστανε τὴν λέ-
 ξιν ταύτην σχεδὸν ταυτόσημον τῷ «Ἐξέλθετε».
 Τοῦτο ὅμως οὐδόλως ἐκώλυσε τὸν κρούοντα νὰ
 εἰσέλθῃ ἀμέσως. Ἰδὼν πρὸ μικροῦ τὴν κυρίαν Πάλμαν
 ἡγουμένην τῆς κυνηγετικῆς Ἰλῆς, μεγάλως ἐξεπλά-
 γην βλέπων αἵφνης αὐτὴν ἐνώπιον ἐμοῦ, ἀσκεπῇ
 τὴν κεφαλὴν, τὴν κόμην ἀναδεμένην πρὸς τὰ ὀπίσω,
 κρατοῦσαν μαστίγιον εἰς τὴν δεξιάν καὶ τὴν ἄκραν
 τῆς μακρᾶς αὐτῆς ἱππευτικῆς ἐσθῆτος διὰ τῆς εὐω-
 νύμου. Ἡ ὁρμὴ τοῦ δρόμου ἐραίνετο καταστήσασα
 ἐτι ζωηροτέραν τὴν ἐκφρασιν τοῦ προσώπου καὶ τοῦ
 βλέμματος αὐτῆς τὴν οἰζύτητα, ἀλλ' ἡ φωνὴ τῆς
 ἐραίνετο ὀλιγώτερον τοῦ σιγήθους εὐσταθῆς, ὅτε μὲ
 εἶπεν, ἄμα εἰσελθούσα — Συγχωρήσατε μὲ τὴν ἐνό-
 χλησιν . . . ἡ κυρία Μαλουὲ δὲν εἶναι ἐδῶ ;

— "Οχι, κυρία μου, δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀπεκρίθη ἰστάμενος ὄρθιος καὶ ἀκίνητος ὡς στήλη.

— Καὶ δὲν ἤξεύρετε ποῦ εἶναι ;

— "Οχι, κυρία. Ἄλλ' ἂν θέλετε ὑπάγω νὰ τὴν ζητήσω.

— Εὐχαριστῶ... τὴν εὕρισκω καὶ μόνη μου... μοὶ συνέβη ἓν μικρὸν δυστύχημα...

— Δυστύχημα, κυρία μου ;

— Μικρὸν πρᾶγμα... κλαδίον δένδρου ἔσχισε τὸ λωρίον τοῦ πύλου μου καὶ ἔπεσαν τὰ πτερὰ μου.

— Τὰ γαλανὰ σας πτερὰ, κυρία ;

— Μάλιστα, τὰ γαλανὰ μου πτερὰ, καὶ ἤναγκάστην νὰ ἐπιστρέψω διὰ νὰ τὰ ράψω... Ἀλλὰ σεῖς, ὡς βλέπω, ἔχετε διαθέσιν νὰ μελετήσετε.

— Μεγίστην, κυρία μου.

— Μήπως ἔχετε σήμερον κατεπεύγουσάν τινα ἐργασίαν ;

— Ἰκανῶς κατεπεύγουσαν.

— Τόσον χειρότερα !

— Διατί ;

— Διότι... ἐπεθύμουν... μ' ἤλθε ἡ ἰδέα νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ με συνοδεύσετε εἰς τὸ δάσος. Ὅταν θ' ἀναχωρήσω οἱ κυνηγοὶ θὰ εἶναι ἤδη ἐκεῖ... καὶ δὲν δύναμαι νὰ ὑπάγω μόνη... τόσο μακράν...

Ταῦτα ψελίζουσα, τὰ ἱκανῶς συγκεχυμένα διὰ τοῦ ἄκρου τῶν χειλέων ἡ μικρὰ κόμησσα εἶγεν ὄψιν κρυψίφρονα ἄμα καὶ ταραγμένην, ἥτις ἠύξησε τὸ ἀπὸ τῆς ἀπροσδοκῆτου αὐτῆς εἰσόδου κατέχον με αἰσθημα δυσπιστίας.

— Κυρία μου, ἀπεκρίθη, εἶμαι ὄντως δυστυχὴς καὶ θὰ εἶμαι ἀπαρηγόρητος διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ εὐτυχήματος, τὸ ὁποῖον ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ προσφέρετε, ἀλλὰ πρέπει ἀνυπερθέτως νὰ ἔχω ἐτοιμὴν αὐρίον τὸ πρῶτ' τὴν ἔκθεσιν ταύτην, τὴν ὁποίαν περιμένει ὁ ὑπουργὸς μετὰ πολλῆς ἀνυπομονησίας.

— Φοβεῖσθε μὴ χάσετε τὴν θέσιν σας ;

— Δὲν ἔχω δημοσίαν θέσιν, κυρία μου.

— Τότε ἀφήσατε πρὸς χάριν μου τὸν ὑπουργὸν νὰ περιμένῃ.

— Τοῦτο δὲν γίνεται, κυρία.

Ἡ τελευταία μου ἀπάντησις ἀπήρесе εἰς τὴν κόμησσαν, ἥτις μοὶ εἶπεν ἀποτόμως : — Τὸ πρᾶγμα καταντᾷ περίεργον !... Πῶς τόσην μόνον ἐπιθυμίαν ἔχετε νὰ μ' εὐχαριστήσετε ;

— Κυρία μου, ἀπεκρίθη τότε οὐχ ἥττον ζηρῶς, εἶμαι ἀπ' ἐναντίας προθυμότετος νὰ σὰς εὐχαριστήσω, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ σὰς κάμω νὰ κερδίσετε τὸ στοίχημά σας.

Τὸν ὑπαινιγμὸν τοῦτον μετεχειρίσθη κᾶπως κατὰ τύχην, βασιζόμενος εἰς ἀναμνήσεις τινὰς τῆς χθεσινῆς ἐσπέρας. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐπέτυχεν τοῦ σκοποῦ· διότι ἡ κυρία Πάλμας ἔγεινε καταπόρφυρος καὶ ψιθυρίσασα ἀσυναρτήτους τινὰς λέξεις ἐξῆλθε ταραγμένη τοῦ σπουδαστηρίου.

Ἡ κατησχυμένη αὐτῆς φυγὴ προὔξενε δυσάρεστον καὶ εἰς ἐμὲ συγκίνησιν. Οὐδόλως μὲν πιστεύω ὅτι τὸ εἰς τὰς γυναῖκας ὀφειλόμενον σέβας πρέπει νὰ ἦναι τόσο ἀπερίοριστον, ὥστε νὰ ὑποτασσώ-

μεθα ἀγογγύστως εἰς πάσας αὐτῶν τὰς ξενοτροπίας, ἀνεχόμενοι οἰανδῆποτε κατὰ τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς ἀξιοπροεπείας ἡμῶν ἐπιβουλήν. Ἄλλ' ἂρ' ἐτέρου τὰ ὅρια τῆς εἰς τοιαύτην περίστασιν ἐπιτρεπομένης εἰς καλῶς ἀναθρεμμένον ἄνδρα ἀμύνης εἶναι στενώτατα, καὶ ἐφοβούμεν μὴ ὑπερέβῃν αὐτὰ ἀπαντήσας ζωηρότερον τοῦ δέοντος εἰς γυναῖκα αὐθάδη μὲν καὶ ἀδιάκριτον, ἀλλὰ καὶ μὴ ἔχουσιν οὐδεμίαν ἄλλην εἰς τὸν κόσμον προστασίαν, πλὴν τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὸ φύλον αὐτῆς σεβασμοῦ. Ἐνθ' ἡσυχολοούμεν εἰς τοιαύτην τῆς διαγωγῆς μου ἀνάκρισιν, ἤχησαν καὶ πάλιν κτυπήματα εἰς τὴν θύραν τῆς βιβλιοθήκης, ἡ δὲ εἰσελθοῦσα ἦτο ἡ κυρία Μαλουέ, εἰς ἄκρον κἀκείνη συγκινημένη. — «Δέν με λέγετε, εἶπε, τί συνέβη ;»

Ἔσπευσα ἀμέσως νὰ διηγηθῶ εἰς αὐτὴν τὰ διατρέξαντα, ἐπαναλαβὼν ἀκριβῶς τὸν μετὰ τῆς κυρίας Πάλμας διάλογόν μου, καὶ πολλὴν μὲν ἐκφράζων μεταμέλειαν διὰ τὴν ζωηρότητά μου, παρατηρῶν ὅμως ὅτι ὄντως ἀκατανόητος ἦτο ἡ πρὸς ἐμὲ συμπεριφορὰ τῆς κυρίας κομῆσσης, τῆς δις εἰς διάστημα εἰκοσιτεσσάρων ὥρων καθιστώσης ἀντικείμενον στοίχηματος ἄνθρωπον, οὐδὲν ἄλλο παρ' αὐτῆς ἀπαιτοῦντα παρὰ μόνον ν' ἀφήσῃ αὐτὸν ἡσυχον.

— Οὐδὲν ἔχω ἐναντίον σας παράπονον, ἔσπευσε ν' ἀποκριθῇ ἡ καλὴ μαρκησία, ἀπὸ μερικὰς μά- λιστα ἡμέρας ἐκτιμῶ κατ' ἀξίαν τὴν διαγωγὴν σας καὶ τὴν ἰδικὴν τῆς. Ἡ θέσις ἐν τούτοις εἶναι δυσάρεστος. Ἡ πτωχὴ κόμησσα ἤλθε νὰ ριφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας μου, κλαίουσα καὶ ἰσχυριζομένη ὅτι τὴν μετεχειρίσθητε ὡς γυναῖκα τοῦ δρόμου.

Διεμαρτυρήθη ἐντόνως ἀνακραζὼν — «Κυρία μου, κατὰ λέξιν σὰς ἐπανάλαβα ὅσα εἶπον».

— Δὲν πρόκειται περὶ τῶν λόγων σας, ἀλλ' ἴσως ὁ τρόπος σας... Κύριε Γεώργιε, δώσατέ μοι τὴν ἄδειαν νὰ ἐξηγηθῶ ἄνευ ἐπιφυλάξεως. Μήπως φοβήσθε νὰ ἐρωτευθῇτε τὴν κυρίαν Πάλμαν ;

— Καθόλου, κυρία μου.

— Μήπως ἐπιθυμῆτε νὰ σὰς ἀγαπήσῃ ἐκείνη ;

— Οὐδὲ τοῦτο, σὰς ὀρκίζομαι.

— Τότε κάμετέ με μίαν χάριν. Ἀφήσατε σήμερον κατὰ μέρος τὸ φιλότιμον καὶ συνοδεύσατε τὴν κυρίαν Πάλμαν εἰς τὸ κυνήγιον.

— Τί λέγετε, κυρία μου !

— Ἡ συμβουλὴ σὰς φαίνεται παράδοξος· πιστεύσατε ὅμως ὅτι αὕτη εἶναι προῖον ὀρίμου σκέψεως. Ἡ ψυχρότης, τὴν ὁποίαν δεικνύετε εἰς τὴν κόμησσαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ τοιαύτη ἀντίστασις εἶναι ὅλως ἀσύνηθες καὶ πρωτοφανὲς πρᾶγμα, εἶναι ἡ κυριωτάτη αἰτία τοῦ πείσματος μεθ' οὗ σὰς καταδίδωκει. Ἐνδώσατε λοιπόν, κάμετε τοῦτο πρὸς χάριν μου.

— Σπουδαίως, πιστεύετε, κυρία μου...

— Πιστεύω, ἀπεκρίθη γελῶσα ἡ ἀγαθὴ γραῖα, καὶ μὴ σὰς κακοφανεῖ τοῦτο, ὅτι θέλετε παύσαι θεωρούμενος ὑπ' αὐτῆς ὡς ἀνώτερος τῶν ἄλλων, ἄμα ὑποταχθῇτε εἰς τὸν κοινὸν ζυγόν.

— Οἱ λόγοι σας, κυρία μου, μοὶ προξενοῦσι πολλὴν ἀπορίαν. Οὐδέποτε ἐφραντάσθην νὰποδῶσω τὰς ἐνοχλήσεις τῆς κυρίας Πάλμας, εἰς αἰσθημα οὕτω κολακευτικόν διὰ τὴν φιλοτιμίαν μου.

— Καὶ εἵχετε πληρέστατα δίκαιον, ἔσπευτε νὰ προσθέσῃ ἡ μαρκησία. Μέχρι τοῦδε οὐδὲν τοιοῦτο ὑπάρχει, δόξα τῷ Θεῷ. Ὑπάρχει μόνον κίνδυνος νὰ καταντήσῃ ἐκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ τοῦτο ὡς τίμιος ἄνθρωπος δὲν πιστεύω νὰ τὸ εὐχέσθε, ἀφοῦ δὲν τὴν θέλετε.

— Εἶμαι ἑτοιμος ν' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλὴν σας. Ὑπάγω ἀμέσως νὰ ζητήσω τὴν μάστιγά μου. Μένει μόνον νὰ ἴδωμεν πῶς θὰ δεχθῇ ἡ κυρία Πάλμα τὴν τοσοῦτον βραδύνασαν προθυμίαν μου.

— Θὰ τὴν δεχθῇ εὐχαρίστως, ἂν προσφέρετε αὐτὴν μετὰ φιλοφροσύνης, ἀπήντησεν ἡ μαρκησία τείνουσά μοι τὴν χεῖρα, ἣν ἡσπάσθην μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἴσης εὐγνωμοσύνης.

Ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὴν αἵθουσαν ἐν κυνηγετικῇ στολῇ, εὗρον τὴν κυρίαν Πάλμαν ἐπὶ ἑδρας παρὰ τὴν ἐστίαν, ἐρυθροὺς ἔτι ἔχουσιν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ καταγινομένην εἰς προσήλωσιν τῶν πτερῶν τοῦ πῆλου τῆς.

— Κυρία μου, τῇ εἶπον, τόσον κατάκαρδα ἐλυπήθην ὅτι σὰς δυσηρέστησα, ὥστε ἡσθάνθην τὴν ἀνάγκην νὰ σὰς ζητήσω ἀμέσως συγγνώμην διὰ τὸν ἀσυγχώρητόν μου τρόπον. Εἶμαι ἤδη εἰς τὰς διαταγὰς σας. Ἄν ἀποποιηθῇτε τὴν προσφορὰν μου, θέλετε μοι ἐπιβάλετε τιμωρίαν δικαιοτάτην μὲν, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ σφάλματός μου βαρυτέραν.

Ἡ κυρία Πάλμα προσέχουσα μᾶλλον εἰς τὴν συγκίνησιν τῆς φωνῆς μου ἢ τὴν διπλωματικὴν ἔμφρασιν τῆς φράσεως, ἤγειρε τὸ βλέμμα ἐπ' ἐμέ, ἤνοιξε τὰ χεῖλη, δὲν εἶπε τίποτε καὶ μοι ἔτεινεν ἐπὶ τέλους μετὰ τινος συστολῆς τὴν χεῖρα, ἣν ἔσπευσα νὰ δεχθῶ μετὰ τῶν ἰδικῶν μου. Μεταχειρισθεῖσα τότε τὸ στήριγμα τοῦτο ὅπως ὀρθωθῇ ἀνεπήδησεν ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μετὰ τινος δὲ στιγμῆς ἐξηρχόμεθα ἐφιπποῖ τοῦ πύργου.

Καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς δενδροστοιχίας δὲν ἀντηλλάξαμεν οὐδὲ λέξιν, καίτοι κάλλιστα ἤσθην πόσον ἡ σιωπὴ αὕτη ἦτο ἐκ μέρους μου ἄτοπος καὶ γελοία· ἀλλ', ὡς πολλὰκις συμβαίνει καθ' ἣν ὥραν ἔχει τις ἀνάγκην εὐγνωμοσύνης, ἔπασχα στεῖρωσιν πνεύματος ἀκατάβλητον, μάτην ἀναζητῶν εὐπρόσωπον εἰσαγωγικὴν φράσιν καὶ αἰσθανόμενος αὐξάνουσαν κατὰ πᾶσαν στιγμὴν τὴν στενοχωρίαν μου. Πλὴν δὲ τούτου ἐβασανίζομην ὑπὸ σκέψεων ὅπως νέων, τὰς ὁποίας εἶχον ἐξεγείρει αἱ εἰσηγήσεις τῆς κυρίας Μαλουέ, καὶ ἐζήτουν νὰ μαντεύσω κατὰ πόσον αὐταὶ ἦσαν βάσιμοι καὶ ἂν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἦσαν πράγματι φρόνιμοι αἱ συμβουλαὶ τῆς καλῆς μαρκησίας. Ἐνθυμούμενος τὴν ζωηρότητα, τὸ πείσμα καὶ τὴν ἀλαζόνα ἰδιοτροπίαν τῆς γυναικός, ἣν ἔβλεπον ἤδη τοσοῦτον καταβλημένην, ἐκυριεύομην ὁ ἴδιος ὑπὸ τινος συγκινήσεως καὶ ἀνησυχίας, βλέπων μὲν πάντοτε χαίνουσιν τὴν μετὰ τῶν ἡμῶν ἀνυπέβλητον ἠθικὴν ἄβυσσον, ἀλλ' αἰσθανόμενος ἐν τούτοις μειομένην καὶ βαθμηδὸν ἐκλείπουσαν τὴν προτέραν μου ἀντιπάθειαν.

Ἡ κυρία Πάλμα, μὴ δυναμένη νὰ μαντεύσῃ τί ἐσκεπτόμην καὶ στενοχωρουμένη ἐκ τῆς παρατεινομένης σιωπῆς — «Δὲν τρέχομεν ὀλίγον;» μοι εἶπεν.

— Ἀς τρέξωμεν, ἀπεκρίθην καὶ εὐθὺς ἤλασα-

μεν ἀπὸ ρυτῆρος, μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ὑπερκείμενου τῆς κοιλάδος τῶν ἐρεπίων λόφου, ὅπου ἦναγκασθήμεν ἐκόντες ἄκοντες νὰ βραδύνωμεν τὸ βῆμα καταβαίνοντες διὰ σκολιάς ἀτραποῦ. Ἡ δυσχέρεια τῆς καταβάσεως ἐχρησίμευσεν ἐπὶ τινος ἀκόμῃ στιγμῆς ὡς δικαιολογία τῆς ἀφασίας μου, ὅτε ὅμως ἐβαδίσσαμεν καὶ πάλιν ἐπὶ ὁμαλοῦ ἐδάφους, κατενόησα ὅτι ἔπρεπε τέλος πάντων νὰ εἶπω τι καὶ ἡτοιμαζόμεν νὰ ἐκστομίσω τετριμμένον τινὰ κοινὸν τύπον. Ἀλλ' εὐτυχῶς μὲ ἐπρόλαβεν ἡ κυρία Πάλμα.

— Ἀκούω, κύριε, ὅτι ἔχετε πολὺ πνεῦμα.

— Περὶ τούτου, κυρία μου, ἀπεκρίθην γελῶν, δύνασθε νὰ κρίνετε ἡ ἰδίᾳ.

— Πῶς θέλετε νὰ κρίνω, ἀφοῦ μὲ νομίζετε ὅπως ἀνίκανον πρὸς τοῦτο... Μὴν εἰπῇτε ὅχι! Πᾶσα ἄρνησις εἶναι περιττὴ μετὰ τὸν διάλογον ὃν ἔτυχεν ν' ἀκούσω ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους ἐσπέραν τινά, οὐχὶ πρὸ πολλοῦ...

— Ἡ ἀπάτη μου ὑπῆρξε μεγάλη, ἀλλ' ἡ μετάνοιά μου ἔτι μεγαλειτέρα.

— Καὶ κατὰ τί ἡπατήθητε;

— Καθ' ὅλα νομίζω.

— Νομίζετε; ἄρα δὲν εἴσθε βέβαιος. Ὁμολογήσατε τοῦλάχιστον ὅτι εἶμαι καλὴ.

— Τοῦτο, κυρία μου, τὸ ὁμολογῶ ἐξ ὅλης καρδίας.

— Καὶ ἐλπίζω ὅτι τὸ πιστεύετε. Οὐτε σεῖς εἴσθε κακός, ἀλλὰ πρὸς ἐμὲ ἐδειξάτε μεγάλην κακίαν.

— Ἀδύνατον εἶναι νὰ τὸ ἀρνηθῶ.

— Τί εἶδους ἀνθρώπου εἴσθε λοιπόν; ἐξηκολούθησεν ἡ μικρὰ κόμησσα διὰ τραχυτέρας φωνῆς. Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ἀκόμῃ, ὅτι εἶναι ἀληθὴ ὅσα μὲ ἀποδίδουσιν αἱ κακαὶ γλώσσαι, τίνας δικαιώματι μὲ περιφρονεῖτε; Μήπως εἴσθε σεῖς ἅγιος ἢ ἀναμορφωτής; Οὐδεμίαν εἵχετε ποτε ἐρωμένην; Κατὰ τί διαφέρετε τῶν ἄλλων ἀνδρῶν τῆς σήμερον κοινωσίας, καὶ ποῦ εὑρετε τὸ δικαίωμα τῆς περιφρονήσεως; Ἐξηγηθῇτε, παρακαλῶ.

— Ἄν ἐνόμιζα, κυρία μου, ὅτι ἔχω τοιοῦτο δικαίωμα, ἡδυνάμην ν' ἀπαντήσω ὅτι οὐδεὶς ἀνθρώπος ἔλαβέ ποτε τὴν ἰδίαν του διαγωγὴν ὡς κανόνα τῶν κρίσεών του περὶ τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἐνῷ ζῇ ὁ ἴδιος ὅπως δύναται, κρίνει τὸν πλησίον του μετὰ πολλῆς αὐστηρότητος, πρὸ πάντων οἱ ἄνδρες, οἵτινες τολμῶσι νὰ κατακρίνωσι τὰς ἀδυναμίας, τὰς ὁποίας προκαλοῦσι καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ὠφελοῦνται. Τοῦτο εὗρίσκω ἐγὼ ἄδικον καὶ μάλιστα γελοῖον. Ἄν δὲ οὕτω σκεπτόμενος ἐπετέθην ἐν τούτοις τόσῳ πικρῶς ἐναντίον σας κατὰ τὸν διάλογον ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἔτυχεν κακῇ μοίρᾳ νὰκούσετε, καὶ εἶπα εἰς τὴν ὁρμὴν τῆς ἀντιλογίας πολὺ πλεονάζῃ ὅσα πράγματι ἐρρόνουν, τοῦτο προσέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι σεῖς καὶ ἐγὼ τοσοῦτον διαφέρομεν κατὰ τὰς ἰδέας καὶ τὸν χαρακτῆρα, ὥστε ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ αἰσθανθῶμεν κατ' ἀλλήλων ἐκ πρώτης ὀφείας εἰδός τι ἐκπλήξεως καὶ ἀντιπαθείας. Ἡ τοιαύτη διάθεσις, ἡ μεταβληθεῖσα ἐξ ὁλοκλήρου, ἅμα κάλλιον σὰς ἐγνώρισα, μὲ παρέσυρεν εἰς τὰς ἀπερισκέπτους κρίσεις, αἵτινες σὰς ἐλύπησαν, πολὺ ὅμως ὀλιγώτερον ἢ ἐμέ, ἀφοῦ ἀνεγνώρισα πόσον ἤμην ἄδικος καὶ ἀπατημένος.

[Ἐπεται συνέχεια]